

BEZPIECZNE DZIECKO- PRZYJACIEL SZNUPKA

SCENARIUSZ DOTYCZĄCY UZALEŻNIEŃ

DLA KLASY II – III

Cele:

- 1) Uświadomienie uczniom na czym polega uzależnienie.
- 2) Modelowanie prawidłowych zachowań w sytuacjach zagrożenia.

Adresat:

Uczniowie klas II - III szkoły podstawowej.

Czas realizacji zajęć:

2 godziny lekcyjne

Metody pracy:

opowiadanie, dyskusja, burza mózgów, metoda kreatywna.

Materiały:

Krzyżówka (załączniki 1-2), ilustracje kotów (załączniki 3/I- V), sylwetka kota – format A3 (załącznik 4), tematy scenek (załącznik 5), przybory do pisania, kartki A-4, magnesy

Przebieg zajęć:

1. Opowiadanie cz. I

Na początku zajęć nauczyciel czyta dzieciom opowiadanie:

Był sobie pięciopiętrowy dom. Na pierwszym piętrze mieszkał szewc, na drugim - piekarz, na trzecim - krawiec, na czwartym - kosmetyczka. Najwyżej mieszkał kominiarz, bo kto jak kto, ale kominiarz wysokości się nie boi. Każdy z mieszkańców miał własnego kota.

Co noc koty zbierały się na dachu i choć wszystkie jednakowo przeraźliwie miauczały, to przecież różniły się wyglądem. Jeden był czarny jak sadza, drugi biały jak mąka, trzeci miał na grzbiecie łaty, czwarty chodził w butach, a piąty był niezwykle starannie wypielęgnowany.

Cóż te koty robiły na dachu? One po prostu głośno plotkowały o pewnym panu, którego znały, choć nie był to żaden z ich właścicieli. On także miał kota, ale ten nigdy nie przychodził na dach. Całe dni spędzał poza domem ze swoim właścicielem, który był sprzedawcą. Koty nie wiedziały, co sprzedawał lokator z parteru.

Nauczyciel zwraca się do uczniów z propozycją:

- *Jeśli chcecie się dowiedzieć, co sprzedawał lokator z parteru, przyporządkujcie każdemu kotu właściciela i rozwiążcie krzyżówkę.*

Nauczyciel dzieli klasę na grupy. Każdej z nich wręcza krzyżówkę (załączniki 1-2), a na tablicy eksponuje ilustracje kotów (załączniki 3/I- V).

Zasada wpisywania słów do krzyżówki jest następująca:

Każdy kot umieszczony na ilustracji ma przyporządkowany numer (od 1 do 5), te same numery mają poszczególne rubryki krzyżówki.

W oparciu o informacje zawarte w przeczytanym wcześniej tekście oraz ilustracje kotów (z charakterystycznymi cechami) umieszczone na tablicy, uczniowie odgadują jaki zawód wykonują właściciele poszczególnych kotów, np. właścicielem kota z numerem 1 jest szewc, ponieważ kot ma buty. Dlatego w krzyżówce w rubryce z numerem 1 wpisują słowo SZEWC. W kolejnych przypadkach postępują analogicznie.

1	S	Z	E	W	C														
		2				4													
		3	8				9												
4			5				6	7											
		5					1		2	3									

Kiedy krzyżówka jest uzupełniona należy ułożyć hasło poprzez uporządkowanie i zapisanie (załącznik 2) liter umieszczonych na jej wyróżnionych polach, oznaczonych numerami od 1 do 9.

Rozwiązaniem jest hasło: NARKOTYKI.

2. Opowiadanie cz. II

Tej nocy koty, jak zwykle siedziały na dachu, ale były bardzo niespokojne. Dotarła do nich wiadomość, że na ich ulicy od pewnego czasu ktoś sprzedaje narkotyki. Słyszały też, że niektóre koty dały się na to nabrać i spróbowały. Potem bardzo źle się czuły.

Kiedy Dratewka, Śnieżek, Kometa i Łaciaty zastanawiali się nad tym, jak działają narkotyki, zjawił się Sznupek - zaprzyjaźniony pies z sąsiedniego domu. Sznupek od roku pracował z policjantami i słyszał wiele razy, jak mówili, że narkotyki oszukują. Kiedy ktoś chce je sprzedać, bo chce zarobić pieniądze. Po narkotykach człowiek czuje się źle i może się uzależnić.

- *A co to znaczy? - zapytał Łaciaty.*

W tym miejscu to samo pytanie prowadzący zadaje klasie.

- *Jak wyjaśnić Łaciatemu na czym polega uzależnienie?*
- *Od czego można się uzależnić?*
- *Jakie mogą być skutki uzależnienia?*

UWAGA!

Zadając powyższe pytania nauczyciel odwołuje się do wcześniej zdobytych wiadomości w trakcie realizacji programu „BEZPIECZNE DZIECKO – PRZYJACIEL SZNUPKA” w poprzednim roku.

W przypadku pojawienia się problemów z wyjaśnieniem pojęcia **uzależnienie**, można rozwinąć „przerwane” opowiadanie:

Posłuchajcie, co odpowiedział Sznupek.

- *To znaczy, że chce się je ciągle brać, mimo że np. potem bardzo źle się czuje i rodzice się martwią.*
- *To tak jak z rybą, której zjem za dużo – odparł Łaciaty. Kiedyś, na podwórku znalazłem puszkę szprotek. Zjadłem jedną rybkę – była wspaniała, więc zjadłem drugą. Nie mogłem przestać, więc zjadłem wszystkie. Następnego dnia bardzo źle się czułem.*
- *To prawie tak samo – odrzekł Sznupek. Tylko, że ty musisz jeść rybę, bo to jest twoje pożywienie. Można powiedzieć, że wtedy ją po prostu przedawkowałeś. I z narkotykami też tak jest. Nawet jeżeli raz je zażyjesz, to możesz się uzależnić. Narkotyki nie są pożywieniem ani lekarstwem, tylko trucizną.*

Należy wypracować z dziećmi wspólne wnioski:

- uzależnienie jest chorobą, która prowadzi do utraty kontroli nad własnym zachowaniem i życiem oraz do brania narkotyków, mimo problemów, jakie stwarzają,
- narkotyki hamują rozwój fizyczny (dzieci przestają rosnąć) i rozwój psychiczny (mają np. trudności w uczeniu się, nie radzą sobie w różnych sytuacjach, tracą kolegów).

3. Opowiadanie cz. III

Ponieważ problem okazał się dużo poważniejszy niż koty sądziły, postanowiły zorganizować spotkanie i poprosiły Sznupeka, aby opowiedział o narkotykach wszystkim zwierzętom na ulicy.

Tymczasem Puszek - kot kosmetyczki, samotnie siedział w piwnicy i zamartwiał się swoim wyglądem. Jego właścicielka przed chwilą wykapała go, starannie wyszczotkowała jego długą, puszystą sierść, skropiła swoimi ulubionymi perfumami, a na szyi Puszek zawiązała ogromną czerwoną kokardę. Puszek nie był zachwycony swoim wyglądem. Bał się, że wszystkie koty na dachu nie będą się z nim bawić, a na pewno wszystkie będą się z niego wyśmiewać. A przecież i on, jak wszystkie koty lubił biegać po dachach, drzewach i śmietnikach; chociaż jego pani zawsze denerwowała się kiedy brudny wracał do domu.

Kiedy tak siedział ze spuszczoną głową, spostrzegł jakiś cień. To był Dealer - kot lokatora z parteru.

- *Co tutaj robisz sam? Nie lepiej biegać z kolegami? - zapytał Dealer.*
- *Oczywiście, że lepiej. Tylko ja się wstydzę, zobacz jak wyglądam - wyszeptał zawstydzony Puszek.*

- Jest na to sposób. Jeśli chcesz to ci pomogę - uśmiechnął się chytrze Dealer - i wręczył Puszce kolorową pastylkę. Wystarczy, że ją połkniesz, a staniesz się odważny i wszyscy cię polubią - dodał.

Puszek zawahał się, ale Dealer tak go zachęcił, że w końcu połknął pastylkę. Przez chwilę nie działo się nic, potem jednak poczuł, że jego nogi zaczynają drżeć w dziwny sposób. Zaczął też głośno miauczeć i skakać po wszystkich półkach. Hałas był tak ogromny, że natychmiast przybiegły wszystkie koty i Sznupek.

- Zobaczcie, coś dziwnego dzieje się z Puszkiem - krzyknął Łaciaty - wygląda jakby zjadł zatrutą rybę.

- Zachowuje się tak, bo zjadł jakiś narkotyk - stwierdził Sznupek. Trzeba go pilnować, aby nie zrobił sobie nic złego.

Od tej chwili zwierzęta na zmianę pilnowały Puszkę. Kiedy przebudził się rano, bardzo źle się czuł, wszystko go bolało. Zwierzęta nie pozwoliły mu już zasnąć, chciały natychmiast dowiedzieć się dlaczego zażył narkotyk i co się z nim działo? Puszek opowiedział, że nie panował nad sobą, wszystko go denerwowało, zaczął się bardzo źle czuć. Zrobił to, a zapach perfum i czerwona kokarda nie zniknęły.

4. Skojarzenia

Prowadzący sylwetkę kota na arkuszu A3 (załącznik nr 4) przypina na tablicy (magnesy). Następnie prosi uczniów o negatywne skojarzenia związane ze słowem **narkotyki**.

UWAGA!

Uczniowie pracują w utworzonych na początku zajęć grupach. Swoje propozycje zapisują na kartkach. Określenia dotyczące negatywnych skutków zażywania narkotyków podawane przez uczniów nauczyciel zapisuje na sylwetce kota.

5. Scenki

Kiedy uczniowie dochodzą do wniosku, że narkotyki mają tylko zgubne działanie staramy się znaleźć dobre zakończenie przedstawionego opowiadania.

Zawstydzony Puszek zaczął się zastanawiać w jaki sposób powinien odmówić Dealerowi, a pozostałe zwierzęta rozmyślały nad tym, jak pomóc Puszce, aby już nigdy nie sięgnął po narkotyki.

Pomóżmy im.

Utworzone w poprzednich zadaniach zespoły losują tematy scenek – załącznik 5.

W tym miejscu, uczniowie w dwóch grupach, starają się opracować scenki z zastosowaniem technik skutecznej odmowy.

Dwie pozostałe grupy szukają rozwiązania, jak pomóc Puszczowi nie przywiązywać nadmiernej wagi do swojego wyglądu, który nie świadczy o tym, jaki jest naprawdę.

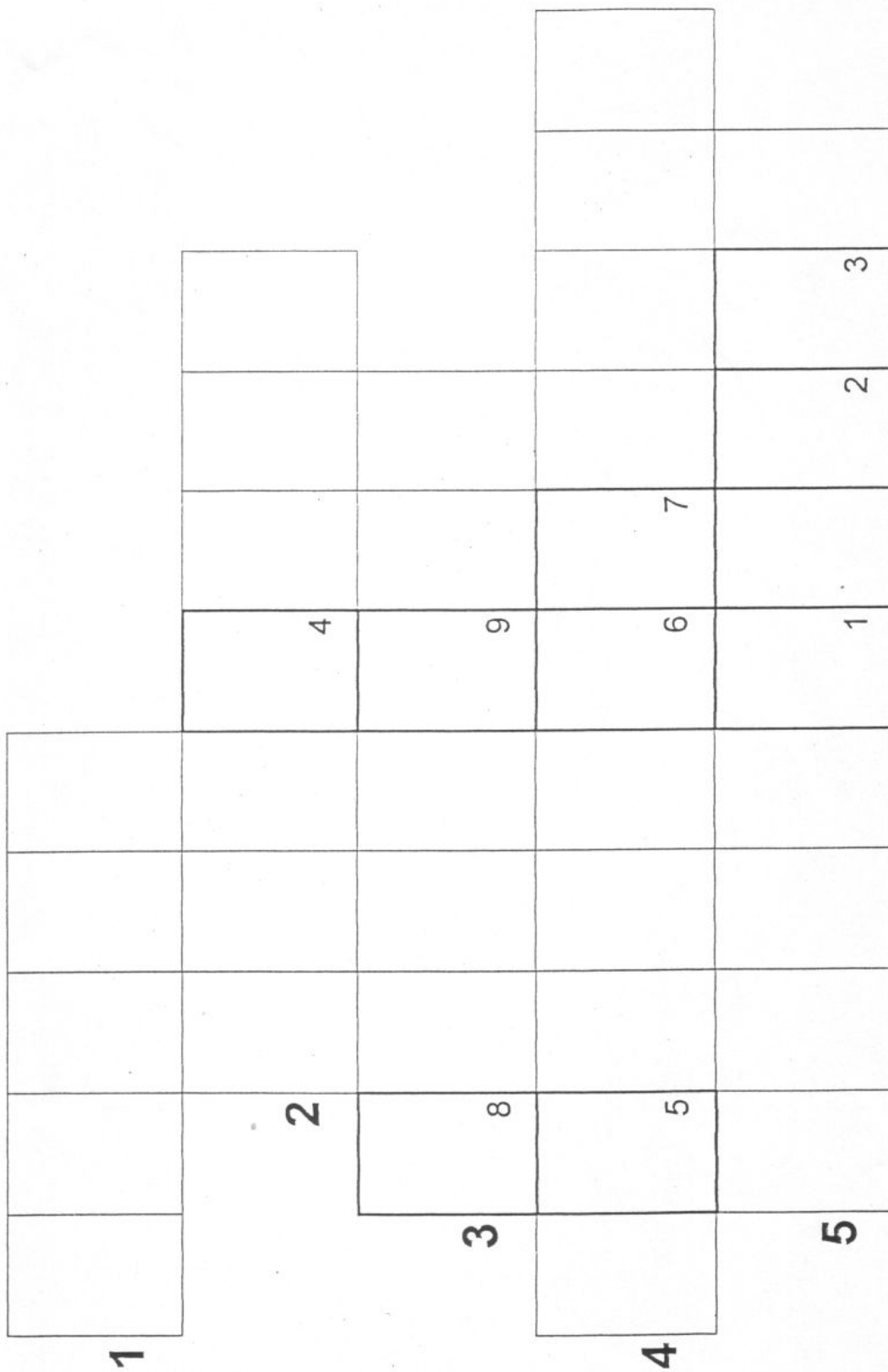
6. Podsumowanie.

Na zakończenie uczniowie dokonują prezentacji opracowanych scenek. Istotne jest, aby dzieci uświadomiły sobie, że Puszcz powinien wiedzieć, że jest ważny i akceptowany taki, jaki jest. Zadaniem jego przyjaciół jest wzajemna pomoc w każdych okolicznościach i udzielanie wsparcia w trudnych chwilach.

Bibliografia:

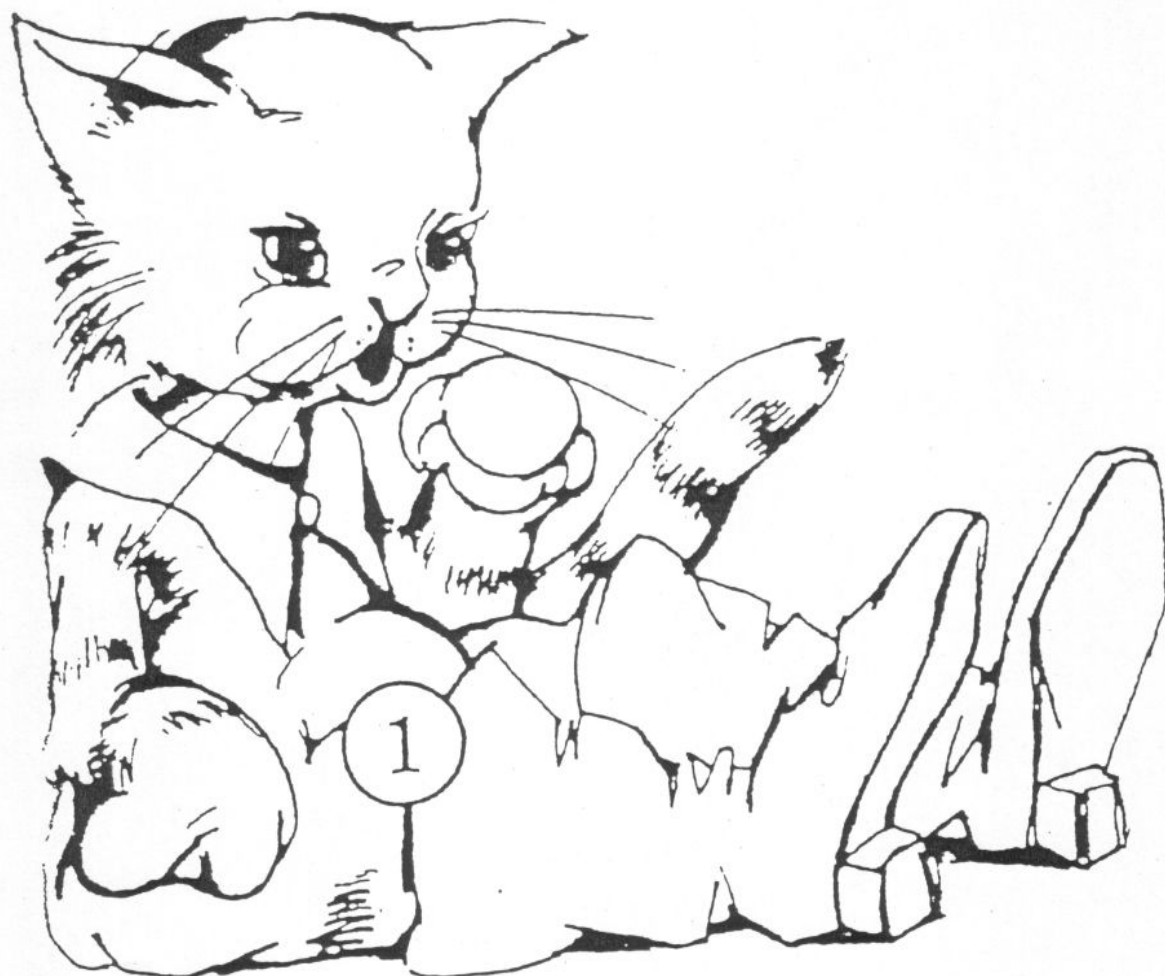
- 1) A. Kołodziejczyk, E. Czerniewska „Spójrz inaczej” – program zajęć wychowawczo – profilaktycznych dla klas I-III szkół podstawowych, wyd. Educatio, Kraków 1993.
- 2) Inspiracją do napisania opowiadania były fragmenty tekstów zawartych w:
M. Pasek „Narkotyki przy tablicy”, wyd. Toret, Warszawa 2000.
D. Graj „Pięć kotów i szósty lokator”, w: Gazeta Pierwszej Klasy, 1995 nr 16, wyd. Amtel, Katowice.
- 3) Ilustracje kotów (załączniki 3-6) – Gazeta Pierwszej Klasy, 1995 nr 16, wyd. Amtel, Katowice.

Opracowanie scenariusza: mgr Małgorzata Sadowska
Rada Pedagogów i Psychologów Szkolnych Miasta Katowice

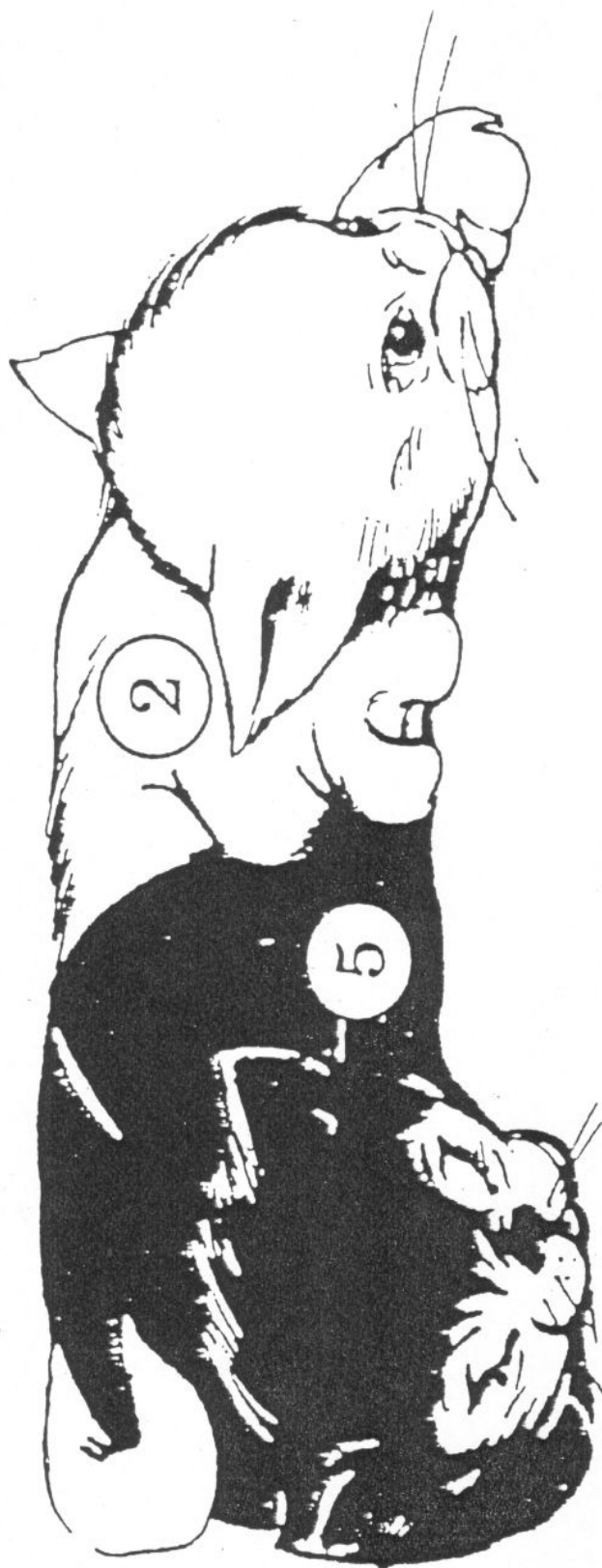

HASŁO:

1	2	3	4	5	6	7	8	9
---	---	---	---	---	---	---	---	---

DRATEWKA

ŚNIEŻEK

KOMETA

ŁACIATY

.....
Jak powinien się zachować Puszek, kiedy Dealer zaproponował mu połknięcie tajemniczej pastylki?

.....
Jak powinien się zachować Puszek, kiedy Dealer zaproponował mu połknięcie tajemniczej pastylki?

.....
Co mogą zrobić koty, aby Puszek poczuł się ważny i lubiany, taki jaki jest?

.....
Co mogą zrobić koty, aby Puszek poczuł się ważny i lubiany, taki jaki jest?